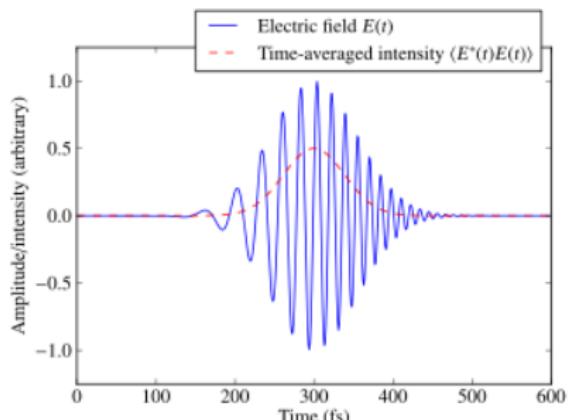

TRANSFORMACE A MĚŘENÍ ULTRAKRÁTKÝCH PULZŮ

Antonín Černoch

Společná laboratoř optiky

Obsah

- 1 Matematický popis
- 2 Transformace ultrakrátkých pulzů
 - Pasivní transformace
 - Aktivní transformace
- 3 Měření ultrakrátkých pulzů
 - Autokorelace a křížová korelace
 - Spektrální interferometrie s referenčním pulzem
 - FROG
 - SPIDER

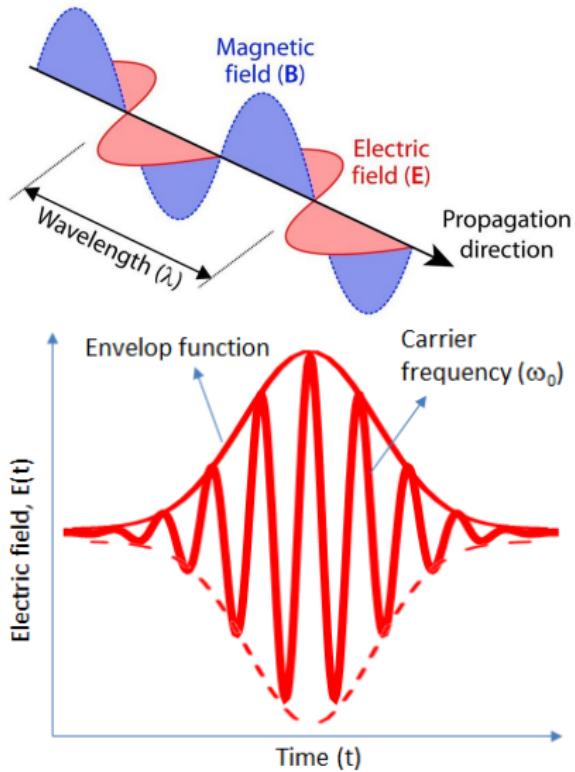
Elektromagnetický pulz

Elmag pulz lze popsát pouze přes elektrické pole až do té doby, kdy je pulz natolik silný, že by mohl urychlit elektrony na relativistické energie.

$$\mathcal{E}(t) = E(t) + E^*(t)$$

Detektory zaznamenají pouze intenzitu – obálku $I(t) = |E(t)|^2$.

frekvence $\sim 10^{14} - 10^{15}$ Hz
délky pulzů ps – fs

Elektrické pole

Časový popis

$$E(t) = A(t) e^{i\vartheta(t)} e^{i\vartheta_0} e^{-i\omega_0 t}$$

Spektrální popis

$$\tilde{E}(\omega) = \tilde{A}(\omega) e^{i\varphi(\omega)}$$

Fourierova transformace

$$E(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \tilde{E}(\omega) e^{-i\omega t} d\omega$$

- pro určitou $\tilde{A}(\omega)$ určuje spektrální fáze délku a tvar pulzu
- $\varphi(\omega) \sim \text{konst.} \rightarrow$ Fourier (transform) limited pulz, nejkratší pulz pro danou $\tilde{A}(\omega)$
- transform limited \rightarrow délka pulzu nepřímo úměrná šířce spektra
- ostatní mohou být pouze širší

Rozvoj fáze do Taylorovy řady

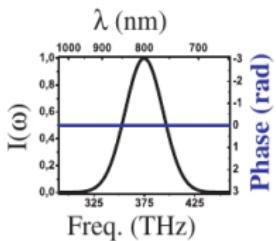
$$\varphi(\omega) = \varphi_0^{(0)} + \varphi_0^{(1)}(\omega - \omega_0) + \frac{1}{2}\varphi_0^{(2)}(\omega - \omega_0)^2 + \frac{1}{6}\varphi_0^{(3)}(\omega - \omega_0)^3 + \dots$$

$$\varphi_0^{(n)} = \left(\frac{d^n \varphi(\omega)}{d\omega^n} \right)_{\omega_0}$$

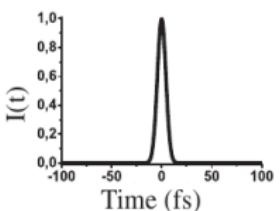
- φ_0 absolutní fáze (CEP), hraje významnou roli při nelineární interakci
- $\varphi_0^{(1)}$ zpoždění pulzu vůči počátku ($t = 0$), konstantní grupové zpoždění
- $\varphi_0^{(2)}$ chirp, způsobuje prodloužení pulzu, různé frekvence jsou různě zpožděné
- $\varphi_0^{(3)}$ kubický člen, způsobuje pre- a post-pulzy

transform
limited

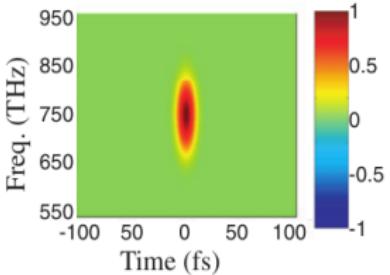
Spectral intensity
and phase

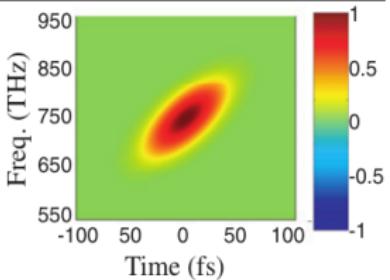
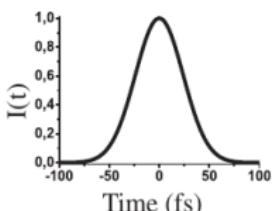
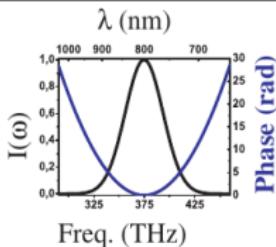
Temporal intensity

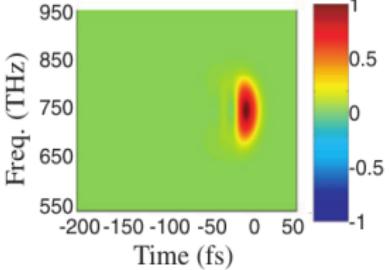
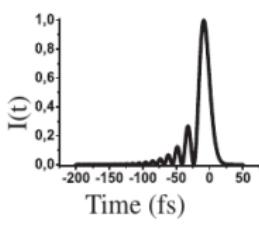
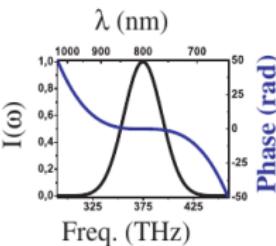
Spectrogram

chirp

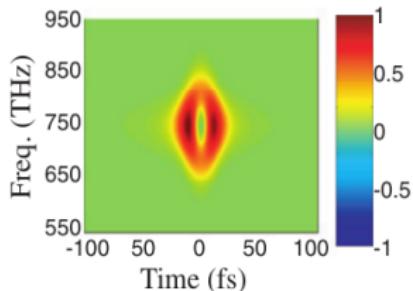
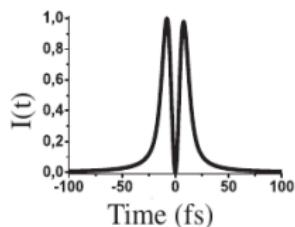
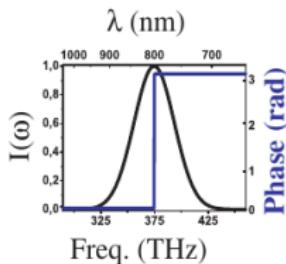

cubic

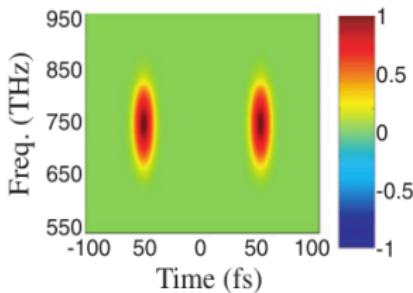
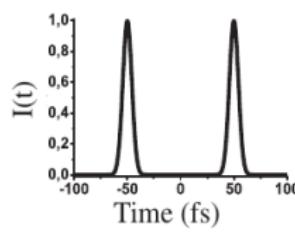
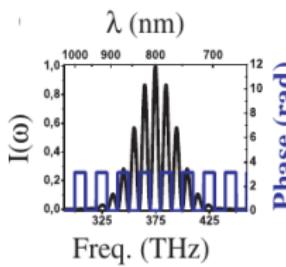

Složitější průběhy spektrální fáze

spektrální
 π -skok

sekvence
dvou pulzů

Obsah

1 Matematický popis

2 Transformace ultrakrátkých pulzů

- Pasivní transformace
- Aktivní transformace

3 Měření ultrakrátkých pulzů

- Autokorelace a křížová korelace
- Spektrální interferometrie s referenčním pulzem
- FROG
- SPIDER

Transformace ultrakrátkých pulzů

V časové doméně

$$E_{out}(t) = R(t) \otimes E_{in}(t)$$

- ve fs oblasti dnes téměř nemožné

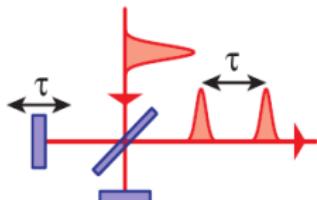
Ve spektru

$$\tilde{E}_{out}(\omega) = H(\omega) \otimes \tilde{E}_{in}(\omega)$$

- filtrace ve Fourierovské rovině
- pasivní – upravuje všechny pulzy stejně
- aktivní – lze měnit jednotlivé pulzy v sekvenci

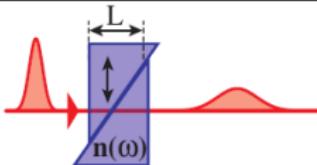
Pasivní transformace

Michelsonův
interferometr

$$H(\omega) = \frac{1}{2} (1 + e^{i\omega\tau})$$

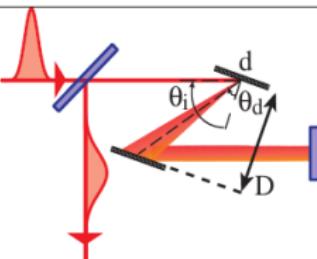
Disperzní linka

$$H(\omega) = e^{i\phi(\omega)}$$

$$\phi(\omega) = n(\omega) L \omega / c$$

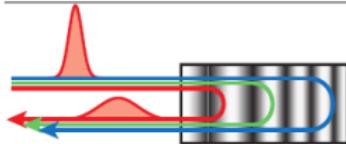
mřížkový
kompresor

$$H(\omega) = e^{i\phi(\omega)}$$

$$\phi(\omega) = 2 \frac{\omega}{c} D \frac{\cos(\theta_i + \theta_d)}{\cos \theta_i}$$

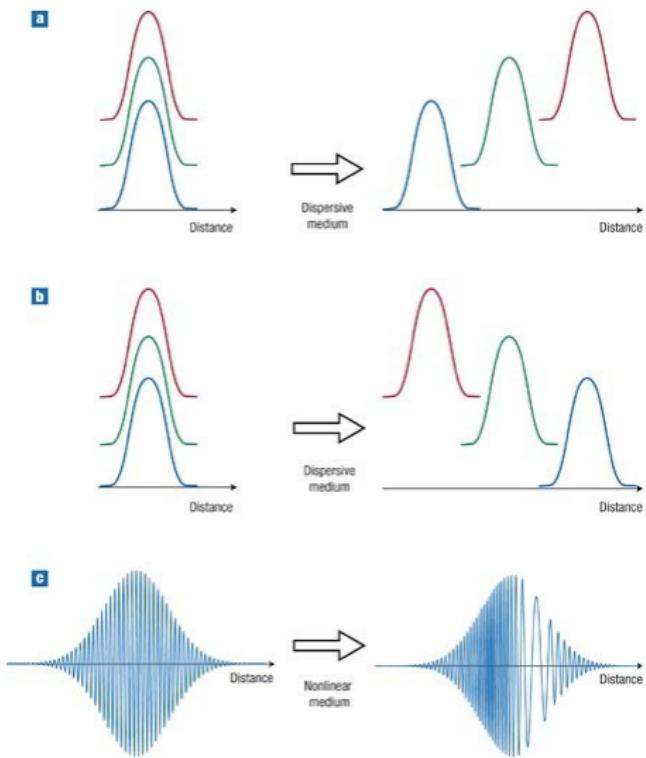
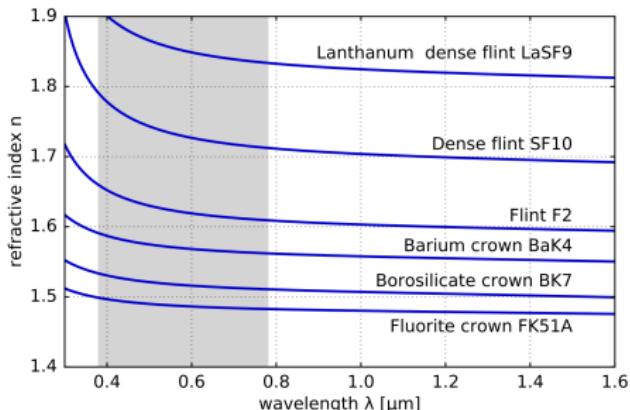
chirp mirror

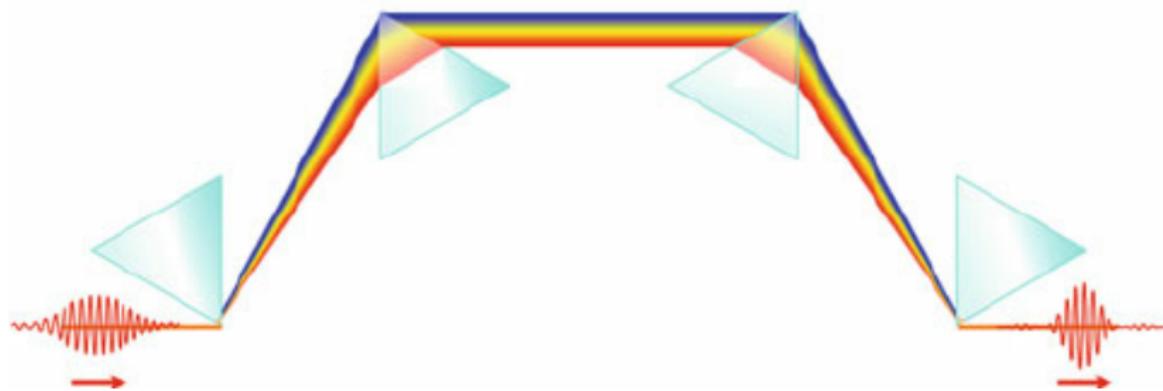
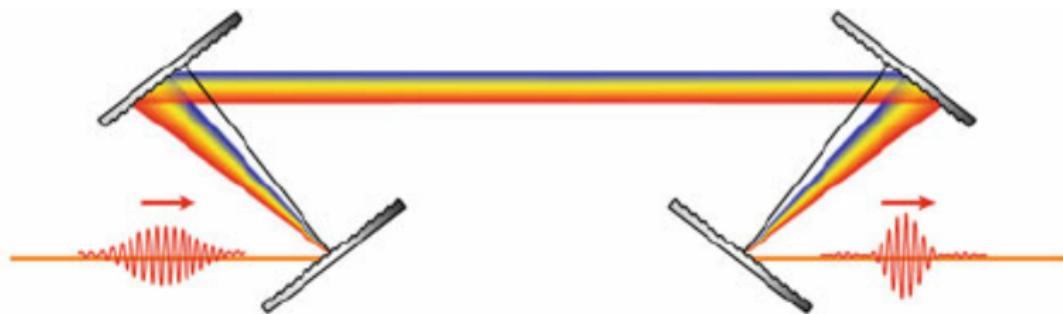
$$H(\omega) = |H(\omega)| e^{i\phi(\omega)}$$

$|H(\omega)|$ is the reflectivity
 $\phi(\omega)$ designed until the fourth order

Normální a anomální disperze

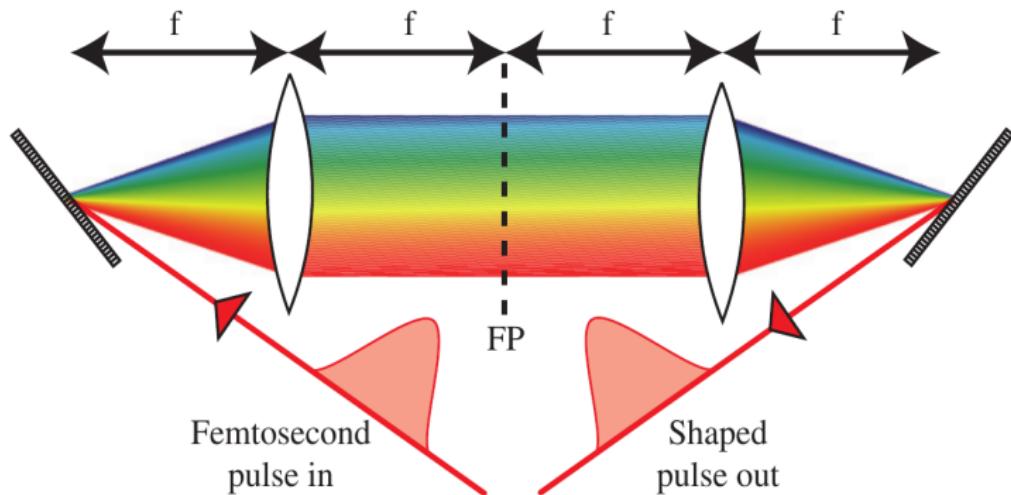

Kompresní (dekomprezí) linky

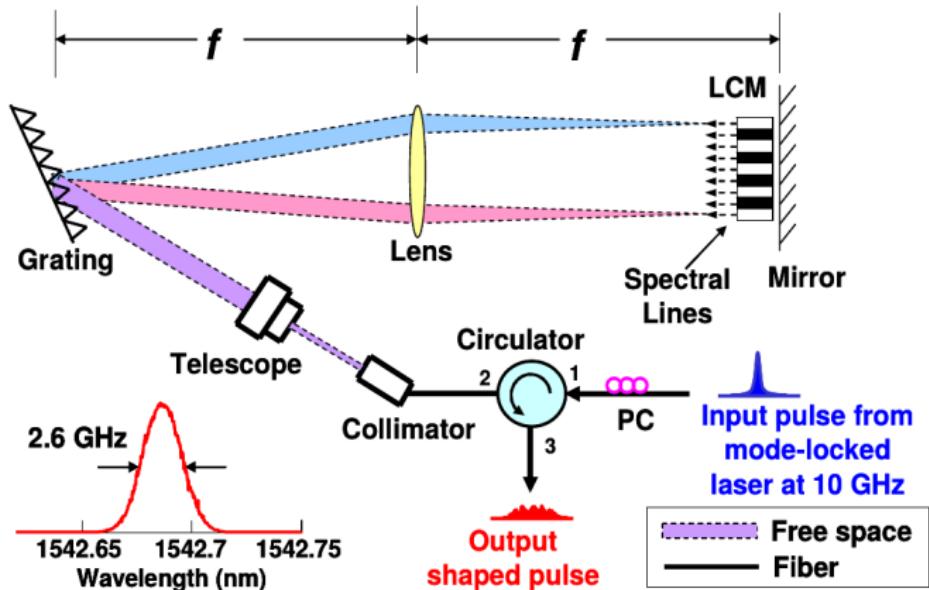
Aktivní transformace

- filtrace ve Fourierovské rovině (LC nebo AOM)
- posun fáze spektrálních komponent
- nelineární efekty

LCM ve Fourierovské rovině

- LCM – Liquid Crystal Mirror
- SLM – Spatial Light Modulator
- může transformovat amplitudu, fázi, polarizaci

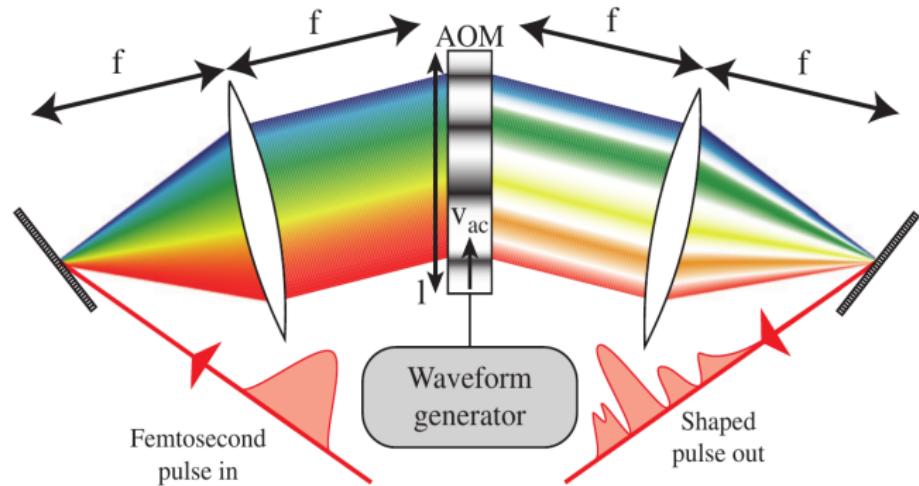

nevýhody

chluchá místa mezi pixely, diskrétní pixelizace (omezené rozlišení), pomalá změna ($1 \mu\text{s}$) → opakovačka 1 kHz

AOM ve Fourierovské rovině

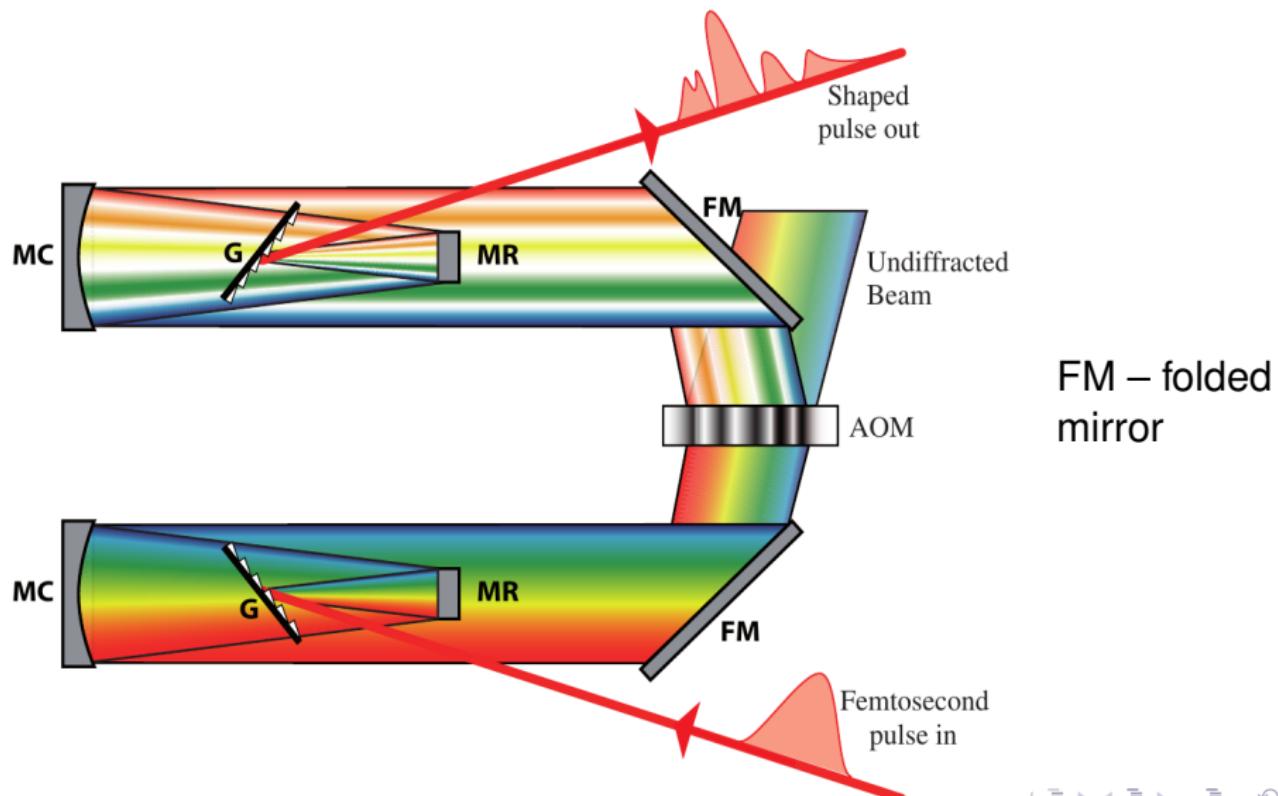
- AOM – Acusto-Optic Modulator
- může transformovat amplitudu a fázi

nevýhody

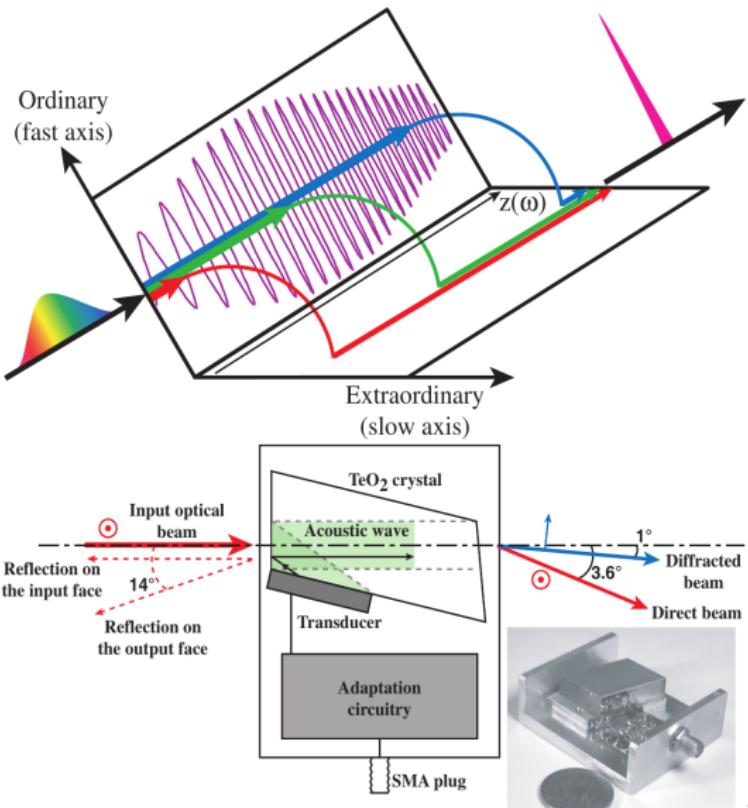
opakováčka < 100 kHz, disperze v krystalu,
absorpce akustické vlny → omezená délka krystalu

AOM ve Fourierovské rovině s kompenzací disperze

Tvarování posunem fáze

- AOPDF – Acusto-Optic Programmable Dispersive Filter
- frekvenční míchání vstupního a kontrolního pole
- různé spektrální složky jsou difrakcí přesunuty do extraordinární osy v různých hloubkách v závislosti na podmínce fázového sladění a z.z.e.
- opakovačka 100 kHz

Obsah

1 Matematický popis

2 Transformace ultrakrátkých pulzů

- Pasivní transformace
- Aktivní transformace

3 Měření ultrakrátkých pulzů

- Autokorelace a křížová korelace
- Spektrální interferometrie s referenčním pulzem
- FROG
- SPIDER

Měření ultrakrátkých pulzů

Dnešní detektory nemají dostatečně rychlou odezvu, zaznamenají pouze energii, tvar pulzu detektoru je dán *přístrojovou funkcí* detektoru.

- neúplné metody – určí se pouze délka pulzu, buď bez nebo s NLC, kolineární a nekolineární geometrie
 - autokorelace – pomocí Michelsonova interferometru
 - křížová korelace – s referenčním pulzem
- spektrální interferometrie
 - s referenčním pulzem
 - Frequency Resolved Optical Gating
 - Spectral Phase Interferometry for Direct Electric-field Reconstruction

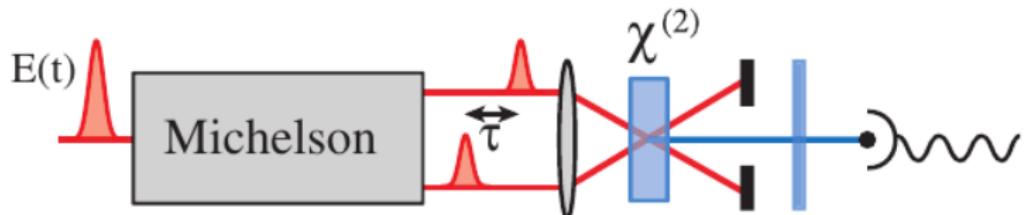
Autokorelace

bez NLC

měří se intenzita
interferogramu

s NLC

měří se intenzita druhé harmonické
kolineární nebo nekolineární konfigurace

nevýhody

- určí se pouze délka pulzu
- musíme znát přibližný tvar pulzu
- výsledek časově symetrický

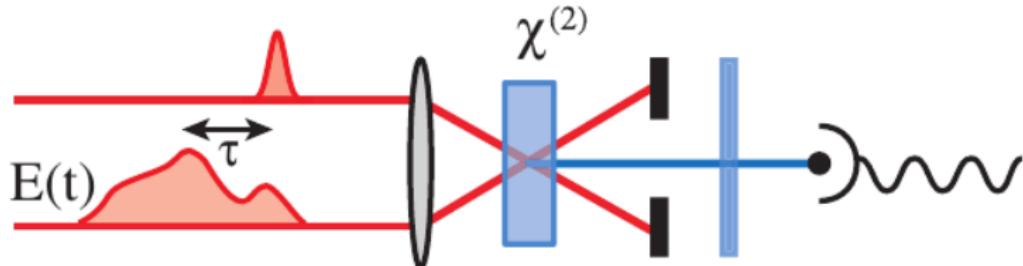
Křížová (cross) korelace

bez NLC

měří se intenzita
interferogramu

s NLC

měří se intenzita druhé harmonické
kolineární nebo nekolineární konfigurace
není potřeba interferometrická stabilita

nevýhody

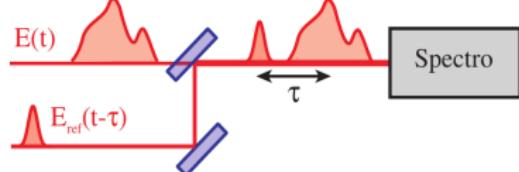
- určí se pouze délka pulzu
- musíme mít krátký známý pulz, který je koherentní

Spektrální interferometrie s referenčním pulzem

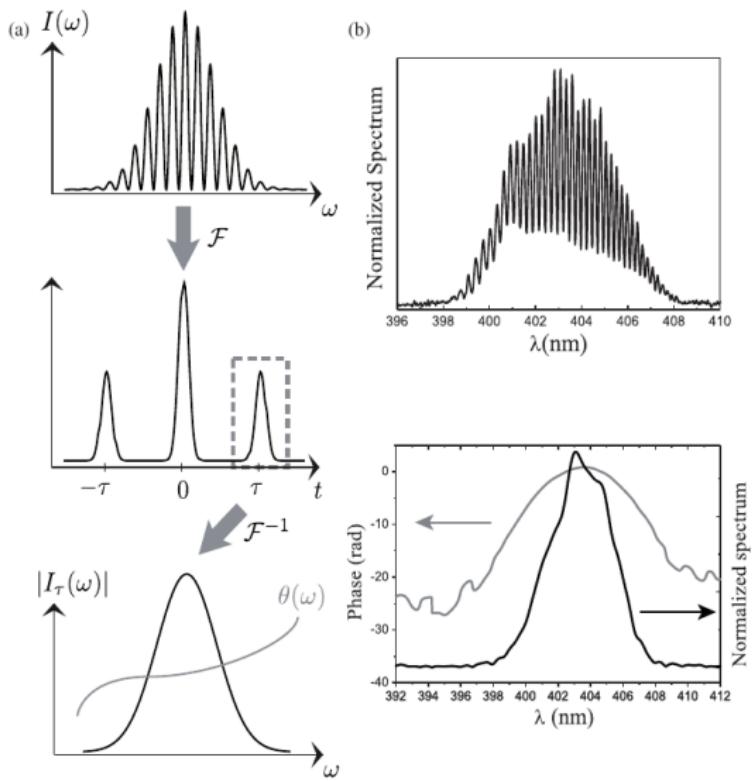
(a) měření spektrální amplitudy

(b) měření spektrální fáze

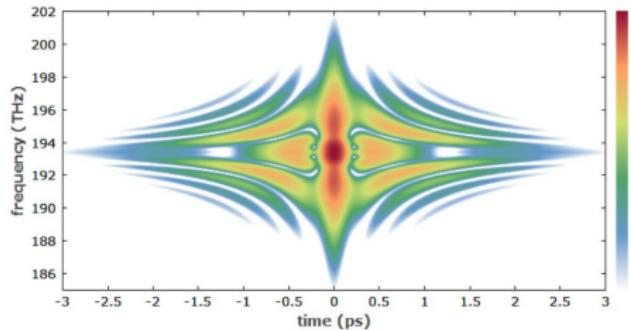
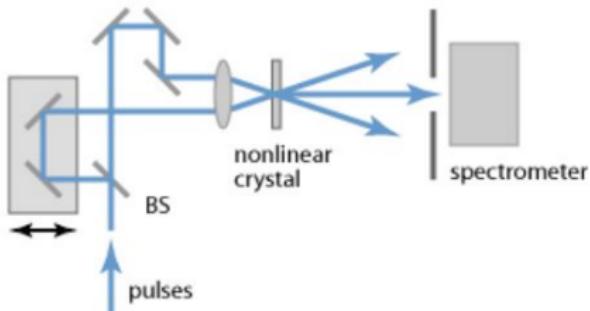

- časové zpoždění τ fixní
- referenční pulz musí být koherentní

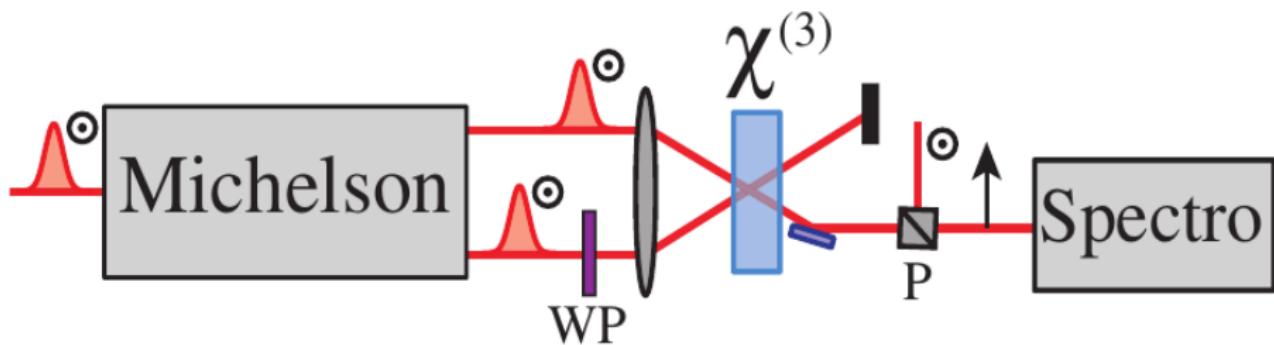
FROG – Frequency Resolved Optical Gating

- autokorelace + NLC + spektroskopie
- záznam desítek až stovek spekter v závislosti na τ
- iterativní algoritmus pro určení spektrální fáze
(dlouhý výpočetní čas)
- data jsou redundantní, ale umožňují kontrolu konzistence

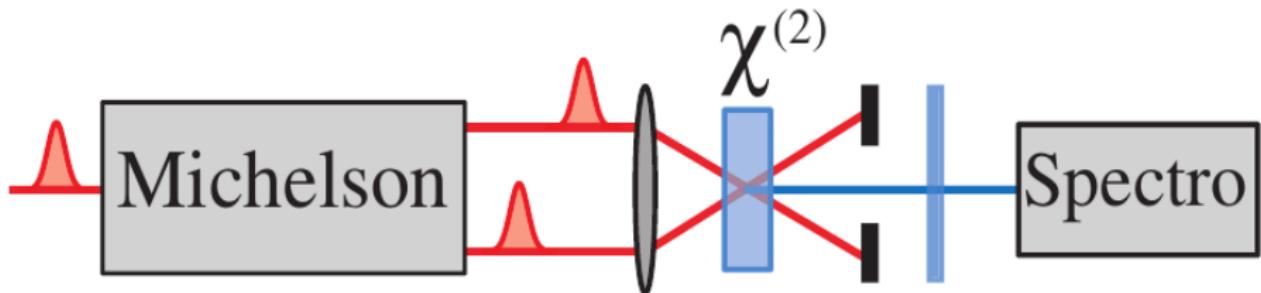
PG (Polarization Gated) FROG

- gate a probe pulz mají vůči sobě pootočené polarizace o 45° , interakcí gate a probe pulzů v NLC 3. řádu (Kerrův jev v křemenném skle) se otáčí polarizace probu, který potom projde přes polarizátor P
- výsledný signál není nutné náročně zpracovávat
- potřeba polarizátoru s velkým extinkčním poměrem (nepropustný v UV)

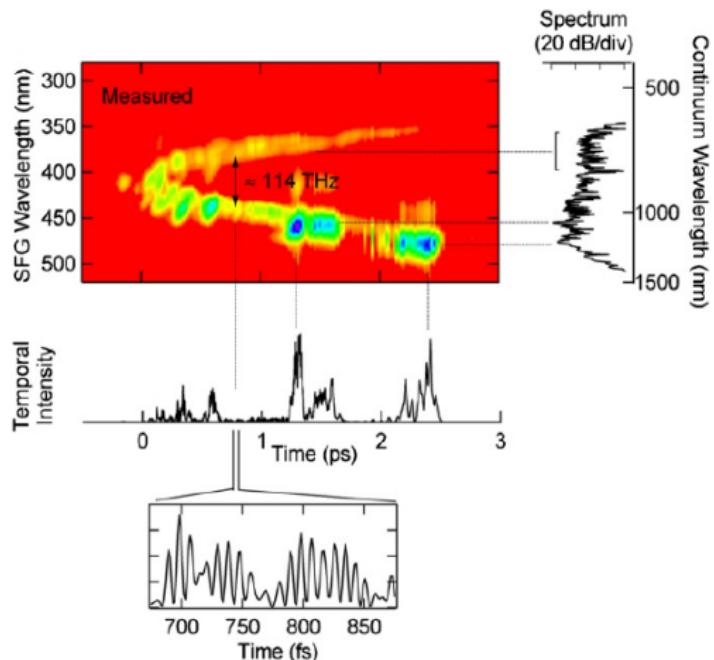
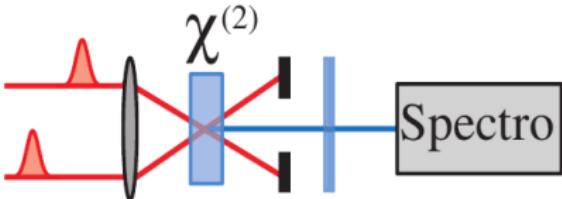
SHG (Second Harmonic Generation) FROG

- oproti PG jednodušší a účinější, použitelný i v FUV
- výsledek je středově symetrický, lze odstranit dalším měřením (jeden půlz skrz skleněnou destičku)
- pro velmi krátké pulzy je metoda citlivá na fázové sladění v NLC

XFROG

- NLC budou se součtovou nebo rozdílovou frekvencí
- dva nezávislé pulzy, lze určit spektrální fázi obou
- není nutná interferometrická stabilita (pulse-to-pulse)
- nezměří relativní fázi nepřekrývajících se pulzů v sekvenci

Další žáby

SD (Self-difraction) Frog

- dva překrývající se svazky vytvoří v NLC 3. řádu difrakční mřížku
- oba se odklání, jeden z nich na spektrák
- použitelné pro velké energie

TS (Transition Grating) Frog

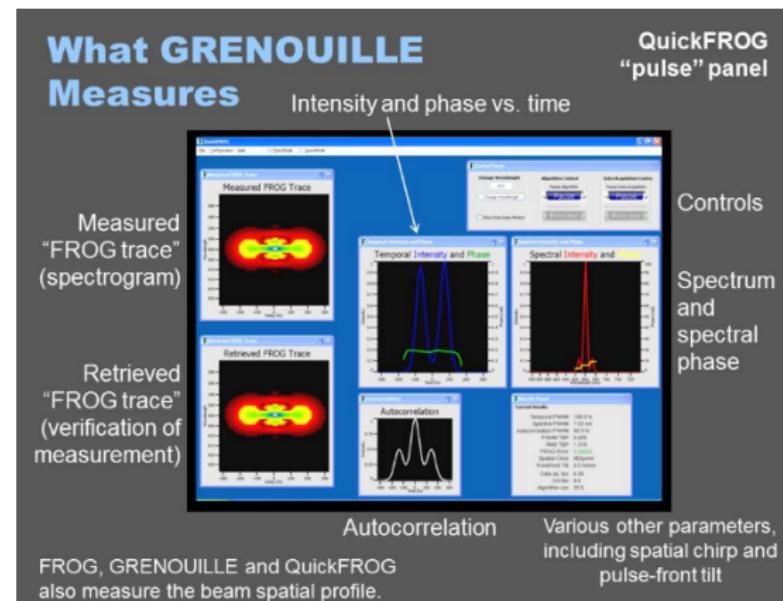
- podobný jak SD, navíc ještě třetí pulz s proměnným zpožděním
- odklon třetího pulzu na mřížce vytvořené dvěma pulzy
- větší citlivost než SD

I (Interferometric) Frog

- kolineární šíření svazků
- využívá geometrické vlastnosti svazků (fokus)

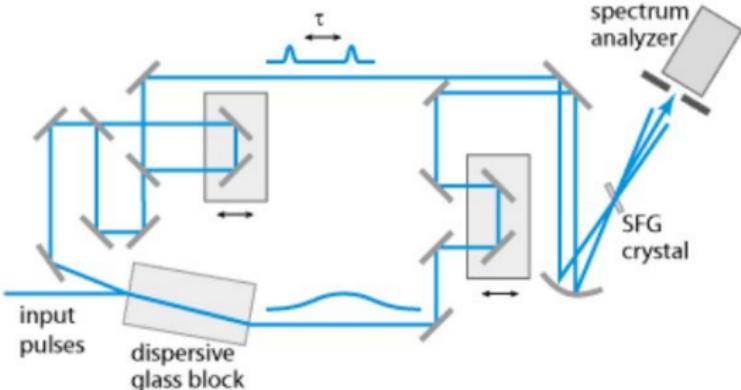
Výrobci

- Coherent
- Newport
- Quantifi Photonics
- a kdekoli jiný vlastník garáž

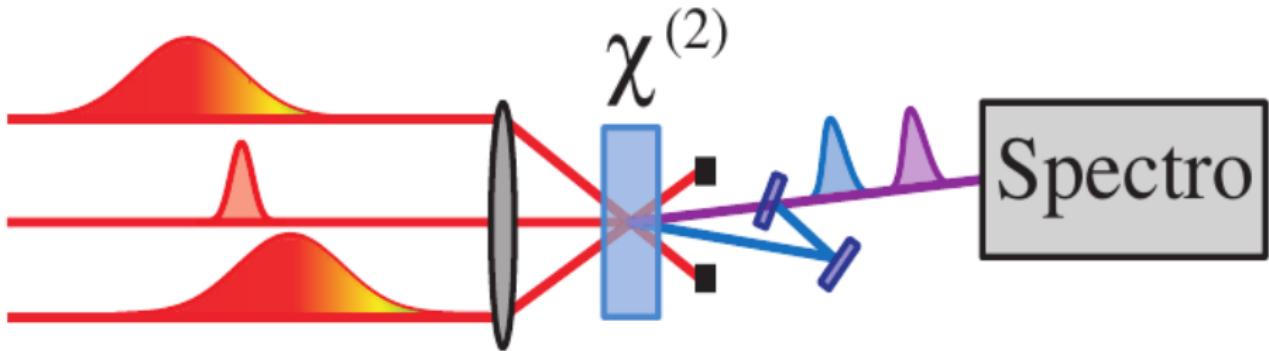
SPIDER – Spectral Phase Interferometry for Direct Electric-field Reconstruction

- tři interagující pulzy v NLC, jeden je prodloužen v disperzním prostředí (sklo nebo 2 mřížky)
- součtové frekvence s různými částmi čerpovaného pulzu
- není potřeba složitého výpočtu, ale bez kontroly konzistence

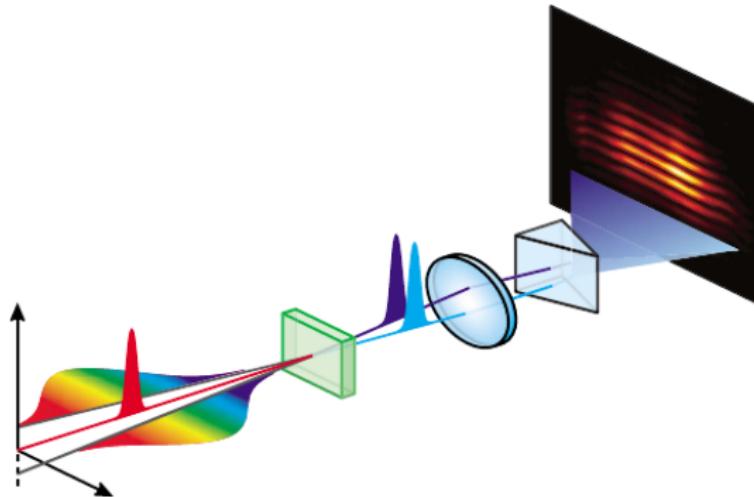
ZAP (Zero Additional Phase) SPIDER

- testovací pulz nečerpovaný
- není potřeba interferometrická stabilita

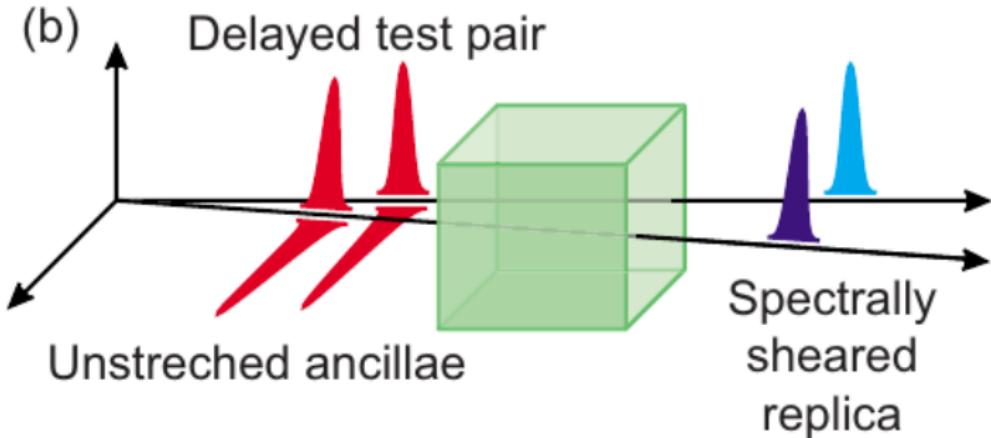
SEA (Spatial Encoded Arrangement) SPIDER

- podobný jako ZAP
- dva výstupní pulzy interferují ve zobrazovacím interferometru
- není potřeba tak vysokého rozlišení spektráku (ve spektru nejsou rychle oscilující proužky)

ARAGNEE

- francouzská mutace
- delší krystal, netřeba prodlužovat pulzy
- pulz na HWP pod 22.5° , křemenná destička, stříh zrcátkem

FROG vs SPIDER

- pro velmi krátké pulzy musí mít FROG přesně zkalirovaný spektrák v celém rozsahu
- pro delší pulzy musí mít SPIDER spektrák s vysokým rozlišením a optický prvek s velkou disperzí
- obě varianty mají verzi pro single-shot měření